

יו"ל ע"י מוסדות
שארית ישראל
ווילעדניק בע"ר
קאראסטין
אוקריינא

שארית ישראל

דברי תורה
וסיפורים
מרבני
הרה"ק רבי
ישראל
דוב בער
מווילעדניק
זצוק"ל

אור העבודה

פנינים מדברי רבינו בעניני עבודת ה'

כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר השכינה (סנהדרין קי.)

[פירוש] שהוא מהרהר בבחינת התפשטות הרב, שנקרא אחוריים כידוע, ומהרהר שיכול הרב להתפשט בכל המהותים, ואינו מרגיש ריחוק ערכו, ומדמה בנפשו שאין שום מניעה מצידו שלא יהיה באפשר וביכולת הצדיק להתמשך אליו בערכו - הרי הוא כאילו מהרהר אחר השכינה, שגם בבחינת שכינה נאמר (ישעיה מב ח) 'וכבודי לאחר לא אתן', שבאמת אין שום בחינה ומהות אחר זולתו, אבל מצד הנבראים יכול להיות ח"ו ניקת הקליפות בסוד התפשטות השכינה בתחתונים, כמו כן בהתפשטות הרב בכל המהותים יכול להיות מצד ההמשכה ניקת הקליפות ח"ו, אם לא בבחינת נסירה וההבדלה מקודם, הן מצד המשפיע והן מצד המקבל, ואחר כך יכול להיות הקירוב והיחוד.

'לא תהיה משכלה ועקרה' (שמות כג כו)

'לא תהיה משכלה', פירוש בהרבה חכמות 'משכלה' מלשון שכל] נגד הצדיקים, כי 'ועקרה' - פן תהיה עקר ח"ו, שאינו מוליד ברוחניות וגשמיות, אלא צריך להאמין בהם באמונה פשוטה וד"ל.

(עמוד ב)

אור הפרשה

דברי תורה מרבני על פרשת השבוע

משה רבינו ע"ה היה שורש הדעת של כללות נשמות ישראל [ראה בזוהר (ח"ב רכא:)], ואף על פי כן גם הוא נצרך היה לישראל, כי [הוא ובני ישראל היו חלק וחטיבה אחת, אלא שהיה] הוא חלק הגדול, וכל אחד מישראל היה חלק קטן, והיה צריך להתכלל עצמו עם כלל ישראל כדי שיהיה לו שלימות הגמור, לכן כשחטאו ישראל אמר לו הקב"ה (לעיל לב ז) 'לך רד', [לפי] שאינך בשלימות הגמור [כשבני ישראל חוטאים, לפי שאתה חלק מהם]. וזהו הפירוש 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל', שהקהיל עצמו עם כל עדת בני ישראל, [לפי שלשון] 'את' הוא מלשון עם, או [יש לפרש באופן אחר] שהקהיל כל עדת בני ישראל אליו.

או יאמר 'ויקהל משה' שעל ידי 'וי' [מתכתב 'ויקהל' שהוא מ] לשון הכנעה שהיה לו, 'קהל' - הקהיל את עצמו עם כל עדת בני ישראל. או [יש לפרש] 'ויקהל משה' וגו' - על ידי 'וי' שלהם שנכנעים בעיני עצמם מחמת עוונותיהם - על ידי זה 'קהל', הקהיל אותם שיהיו 'עדת' - מלשון 'עדי ותכשיט' (שמואל ב' א כד).

(עמוד מז)

זמני
כניסת
ויציאת
השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
6:02	6:39	6:00	6:51	5:31	5:16	כניסת השבת
7:12	7:49	7:08	8:01	6:30	6:29	יציאת השבת
7:34	8:12	7:29	8:22	7:05	7:08	רבינו תם

אור השמחה

פנינים מדברי רבינו בעניני עבודת השמחה

וענין הרהורי עבירה שקשים מעבירה (עיין במה שכתב בפתח התשובה להרב הקדוש מו"ה אהרן הלוי ז"ל בשערי עבודה שלו יעויין שם וד"ל), הוא על דרך זה, כי 'הרהורי' הוא לשון רבים, היינו שמקושר חס ושלוש במחשבתו בהרהורים הנ"ל תמיד ח"ו וברצון - הוא קשה מעבירה שעשה ח"ו פעם אחת על פי התגברות היצר ח"ו שלא ידע להזהר ולעמוד כנגדו.

והנה העצה היעוצה הכללית, אם פגם רחמנא לצלן ונתרחק מאוד חס ושלוש - שיהיה לו הכנעה גדולה ושפלות עצומה, ואם גם ירצה לגשת אל הקודש ולפתוח איזה ספר בידיו, יחשוב גם כן בשפלות עצמו מקודם: 'מי אנכי לגשת וגדול עוני מנשוא רק לבל ידח נדח, וידו פשוטה לקבל שבים' וד"ל, ולא להיות הרבה בעצבות ומרה שחורה חס ושלוש רק מעט, ותיכף לקבל עליו לקיים (תהלים קב) "עבדו את ה' בשמחה" וד"ל.

(עמוד רלג)

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

טוחן (א)

אסור לחתוך פירות או ירקות לחתיכות קטנות משום איסור טוחן, אמנם אם משתמש בהם מיד מותר לחתוך חתיכות בינוניות ולא שיחתכם דק דק.

איסור טוחן הוא גם במרסק בננה או אבוקדו וכדו', ואף שאינם מתפרדים לחתיכות נפרדות אלא הכל נעשה כעיסה אחת.

כשמרסק ע"י שינוי, כגון שמרסק בכף או בקת הסכין - מותר, אבל לרסק בננה וכדו' במזלג - אין זה שינוי ואסור.

מותר לפרר לחם, מצה או קוביות סוכר לפירורים, לפי שאין טוחן אחר טוחן, אבל אם טוחן זאת בכלי המיוחד לכך - אסור.

פרי שנתבשל או נאפה ונתרכך היטב - מותר לרסקו. ולכן מותר לרסק תפוז"א או קטניות שנתבשלו ונתרככו, ומותר לעשות כן אפי' במזלג, אבל אין לרסק בכלי המיוחד לכך, משום עובדין דחול.

הרה"ק ר' יצחק מסטוטשין בהרה"ק ר' משה מראזוודאו זצ"ל

•

יום ג' כ"ה אדר - הרה"ק ר' אברהם גרשון מקיטוב ב"ר אפרים זצ"ל

הרה"ק ר' בצלאל יאיר מאלכסנדר בהרה"ק ר' יחיאל זצ"ל

•

יום ד' כ"ו אדר - הרה"ק ר' אליעזר ליפא מחאמעלניק בהרה"ק ר' אלימלך מליז'ענסק זצ"ל

הרה"ק ר' שלום בהרה"ק ר' יעקב משה מקומרנא זצ"ל

•

יום ה' כ"ז אדר - הגאון ר' יוסף שאול נתנון אב"ד לבוב (שו"ת שואל ומשיב) זצ"ל

הגה"ק ר' ישעיה שור אב"ד יאסי ב"ר משה זצ"ל

יום א' כ"ג אדר - הרה"ק ר' חיים חייקל מאמדור ב"ר שמואל זצ"ל

הרה"ק ר' יצחק מאיר מגור ב"ר ישראל (חידושי הרי"ם) זצ"ל

הרה"ק ר' יעקב מנובומינסק בהרה"ק ר' שמעון מזאוויחואסט זצ"ל

הרה"ק ר' מאיר משאץ בהרה"ק ר' יואל זצ"ל

הרה"ק ר' יהודה משה מאלכסנדר בהרה"ק ר' יחיאל יוסף (אמונת משה) זצ"ל

•

יום ב' כ"ד אדר - הרה"ק ר' יצחק בהרה"ק ר' חנוך העניך מאלעסק זצ"ל

בכל זאת ביקש ממנו היהודי שישאל לפריץ אולי בכל זאת יתן לו להיכנס, והפריץ אכן אמר שיתנו לו להיכנס, והפריץ התפאר לפני כל הפריצים שזהו היהודי שלו, והיהודי הושיט לפריץ את המכתב של הרבי, וכשפתחוהו ראה שזה מכתב גדול באותיות של זהב אשר נכתב שמה הרבה חרוזים בפולנית וברכות ליום ההולדת, וגם היה כתוב שם כל היחוס של הפריץ ואבותיו מהרבה דורות שהיו פריצים, והיה לפריץ שמחה גדולה מכך כי לפני כן יצא עליו לעז שאין הוא פריץ אמיתי, כי נאבד לו אגרת היוחסין שלו, ופריץ יכול להיות רק מי שאבותיו מהרבה דורות היו ג"כ פריצים.

ולכבוד הטובה הגדולה שעשה לו היהודי ע"י כתב היוחסין מחל לו כל החוב, ועשה אתו חוזה חדש כאשר מוחל לו למפרע דמי החכירה להרבה שנים. כשגמר הרר"א את הסיפור הזה אמר להשד"ר: אתה הראית לדעת מה שאנחנו יכולים לפעול ישועות וכו', תשאר אצלנו ונגביה אותך לשערים גבוהים מאד, והשד"ר ענה לעומתו: יש לי רבי!

עוד סיפר לו הרר"א: הרמב"ם בא אלי מעולם העליון, וביקש ממני שאלמד ספרו "יד החזקה להרמב"ם". אמרתי לו למה אתם צריכים שאלמוד ספרכם, ענה לי מה שאנחנו הצטרקנו לעשות הכנות גדולות לעבודת ה' אתם עושים זאת כהרף עין, ע"כ ברצוני שתלמד בספרי.

עניתי לו שאין לי את ספרכם הרמב"ם, אז אמר לי שיביאו לפני, ואכן הביא לי את הרמב"ם, והראה הרר"א להשד"ר את הרמב"ם, ע"כ אמר לו הרר"א, טוב לכם שתשארו אצלי וכו', ושוב ענה לו השד"ר: יש לי רבי!

נדרגש מאד הרר"א מליזענסק מתשובתו, ואמר לו בזה"ל: אולי יזכו גם העצמות הזקנות האלו לתשובה ואסע לרבעם הק' רבי מנחם ממנדל מויטבסק. וענה לו השד"ר כן. שאלו הרר"א איך אפשר להגיע לארץ ישראל, והאם שייך להגיע אליה ביבשה, אמר לו שאי אפשר. אז אמר הרר"א א"כ אינני יכול לנסוע אליו, כי צדיק הדור מוכרח להיות בשבת קשור לדור, והגמ' (ר"ה יז:) אומרת יורדי הים כיחידין דמי, והצדיקים שקשורים לדור אינם יכולים להיות מובדלים מהדור, על כן אינני יכול לנסוע.

הרה"צ ר' מאיר ביכווער היה השד"ר של הרה"ק רמ"מ מויטבסק לנסוע אצל כל הצדיקים בחו"ל עבור מעות אר"י.

פעם בא בשליחות להרר"א מליזענסק, אמרו אנשיו של הרר"א לרבעם, היות שהשד"ר הוא אדם גדול מאד, כדאי שהרבי יקח אותו אליו, וישפיע עליו שישאר אצלו ויהיה אחד מאנשיו.

אמר לו הרר"א, אספר לך סיפור: פעם בא אלי יהודי שמצבו היה חמור מאד ולא היה לו מה לשלם לפריץ עבור הארענדע והפריץ כבר גירש אותו מהארענדע, אמרתי לו אני אתן לך מכתב להפריץ. נכנסתי לחדרי ואחרי זמן קצר הבאתי לו מכתב, ואמרתי לו לך עם מכתב זה לפריץ ותגיד לו שהרבי מליזענסק שלח לו את המכתב.

היהודי הלך לפריץ, ובאמצע הדרך התיישב בדעתו, היות שהוא יודע שהרבי אינו יודע לכתוב פולנית, מי יודע מה נמצא שם במעטפה, ופתח המעטפה ומצא שם נייר חלק, ונבהל היהודי מאד מרוב פחד שאם ילך לפריץ עם נייר חלק, אחת דתו להמית, וגם לחזור להרבי היה מפחד, כי לא היה לו רשות לפתוח את המכתב, והלא הרבי יודע מה שהוא עושה ובודאי היה לו כונה בנייר החלק.

והיהודי היה חוכך בדעתו ולא ידע לשית עצה בעצמו, עד שחזר אלי ובכה מאד שאמחול לו על שפתח את המכתב, אבל הוא חשב אולי רצה הרבי להכניס בתוכה מכתב ובטעות הכניס בה דף ריק, וצעקתי עליו למה פתחת את המכתב, ואח"כ שוב נתתי לו מכתב במעטפה סגורה.

עכשיו כבר ידע היהודי שהולך עם נייר חלק, ובכל זאת הלך ברוב תמימות ובאמונה פשוטה, וכשבא לבית הפריץ דפק בדלת והשומר יצא ואמר לו שעכשיו יש נשף גדול וכל הפריצים מסובים שם, כי היום יום הולדתו של הפריץ ולא יוכל להיכנס.

פעם בא לוילעדניק סוחר אחד שרצה לנסות את רבינו ולראות אם מה שמספרים עליו שהוא קורא מחשבות בני אדם נכונים. נכנס הסוחר אל רבינו והרהר במחשבתו בפסוק מסוים, והנה אך דרכה רגלו על מפתן דלת רבינו פתח רבינו ואמר בקול רם את הפסוק שהיה במחשבתו של הסוחר, וחזר עליו שוב ושוב.

נוכח הסוחר לראות שהדברים נכונים, והחליט להישאר בוילעדניק כמה ימים, כשהגיעה שעתו לחזור לביתו נכנס אל רבינו להיפרד ממנו, אבל לא היה יכול להחליט אם ליתן לרבינו פדיון נפש של שלוש רובלים או חמשה, לבסוף החליט להניח לפני רבינו גם את החמישה וגם את השלושה רובלים, ורבינו שהוא יודע מחשבות יקח את אשר יעלה ברצונו.

כשנכנס הסוחר אל רבינו והניח את הכסף על שולחנו, פתח רבינו ואמר דבר תורה כדרכו, ובאמצע הדברים אמר שכשאדם גומר בדעתו לנדוד ולנדב מעות, הרי זה כאילו נדר במפורש בדיבור פיו ובמוצא שפתיו, ורבינו לקח את חמשת הרובלים ואת השלושה הנותרים החזיר לסוחר.

•

פעם הייתה אשה שחלתה מאוד ובאה עם בעלה לוילעדניק לבקש ברכה ורפואה למחלתה, באחד הימים שהיו שם כשעמד רבינו לומר תורה פנה אל הנוכחים ואמר להם שאם לא יפריעוהו – מובטחים הם שהם בני עולם הבא, והנה אך התחיל רבינו לומר תורה הגיעה ידיעה לבעלה של החולה שאשתו גוססת וזו שעתה האחרונה.

לא היה יכול האיש להתאפק ופרץ בבכי מר וביקש בתחנונים מרבינו שיושיע את אשתו הנוטה למות, הושיט לו רבינו את מטפחתו ואמר לו קח מטפחת זו, רויץ מהר לביתך, הרטב אותה במים חמים ושפשף בה את ראש אשתך, ובעז"ה תהיה לה רפואה שלמה. עשה האיש כדברי רבינו ואשתו הבריאה לחלוטין וחזרה לאיתנה כמקדם.

פעם ביקר רבינו זי"ע בז'יטומיר, ובאותה תקופה השתוללה שם מגיפה נוראה רח"ל, ואנשי העיר צרו אל אכסניית רבינו בבקשת עזרה ותושיה. רבינו לא היה יכול להתמודד מול צעקות אנשי העיר והוכרח לצאת מן העיר, ולכן נסע אל העיירה הסמוכה 'סקאלע-ווגירע'.

למוכסן העיירה היה בן כבן ארבע שנים שסבל ממחלת משונה שמחמתה לא יכול היה להירדם, ובלילות היה זועק ללא הרף. ביקש המוכסן מרבינו סגולה למחלת הילד. רבינו ציווה עליו שיקח פיסת צמר גפן נקיה ויטבילנה בשמן זית זך, ויכניסנה לתוך אוזן הבן.

האב מילא בדיוקנות אחר הוראותיו של רבינו, ואכן, מיד בלילה זו נרדם הילד לראשונה מיד, וישן במשך שלושים ושנים שעות רצופות, ואז, באמצע שינתו התגלגלה מתוך אוזנו פקעת תולעים. הילד התעורר, ושוב לא זעק עוד בלילות.

לשמחתו של המוכסן לא היה גבול, ומיד אץ רץ אל רבינו להודות לו ההצלה המופלאה, אולם רבינו גער בו בנזיפה: מדוע היית צריך לספר לי זאת? עתה חוששני מעין רעה.

רבינו חזר לביתו נאווה קודש בוילעדניק, וכעבור זמן קצר חזרה מחלתו המשונה של הבן, ושוב החל לסבול מנדודי שינה, ושוב נשמעו זעקותיו בלילות. ההורים ניסו שוב את הסגולה של רבינו, אולם הפעם הסגולה לא הועילה.

כעבור כמה ימים שמע המוכסן כי הרה"ק המגיד מטשערנוביל עובר בדרכו ליד העיירה, מיד רץ אליו המוכסן וסיפר לו את כל הקורות איתו, על מחלת הבן וסגולת רבינו שהועילה בשעתה ועתה אינה מעלה ארוכה לבן הסובל.

השיב לו הרה"ק המגיד מטשערנוביל בלשון זו: הרבי מוילעדניק הורה לך לעשות סגולה זו בשעתו, ועתה אני מצוה לך לעשות סגולה זו בשנית! צייתו ההורים לדברי הצדיק, וחזרו לעשות את הסגולה, ועתה הועילה היא לילד וריפאה אותו לכל ימי חייו.

